

Средно училище с разширено изучаване на чужди езици "Д-р Петър Берон"
2300 гр. Перник ул. "Отец Паисий" № 10 тел.: 60-86-70;
e-mail: p.beron1403216@abv.bg, www.suberon-pernik.com

УТВЪРЖДАВАМ: .....
/подпис/

ДИРЕКТОР: /Елеонора Владимирова/

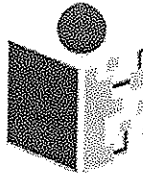
ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ

за
2023/2024 учебна година

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение
2. Анализ на състоянието в училището от 2022/2023 учебна година
3. Мерки за справяне с проблема
4. Цели на програмата
5. Задачи и дейности по програмата

I. Въведение

Въвеждането на общ механизъм и програми за идентифициране на деца в риск от отпадане от училище се налага от разбирането, че реален напредък в намаляване на напускащите училище ученици може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се следва от цялата училищна общност. Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час са важни за бъдещото на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане. Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическия екип за намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини, броя на преждевременно напусналите, следва да се основават на задълбочен анализ на причините, порождащи тези явления.

Причините за допуснатите отсъствия и отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда цялостно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане. Необходимо е своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебния материал и застрашеност от отпадане.

Настоящата програма е разработена в контекста на изискванията на Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО) чл. 263, ал.1 т. 8 и съгласно Наредбата за приобщаващото образование. При разработване на програмата са използвани насоките дадени в Националната стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013– 2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 г. Тази стратегия е обвързана с политики и цели, заложи в ключови европейски документи и инициативи, насочени срещу бедността и социалното изключване на младежта. Така политиката на България се хармонизира с предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“, със следните заложи основни визии:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Приобщаващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата трябва да се приемат като източник на многообразие и богатство, а не като на проблеми;

- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване на всички ученици.

II. Анализ на състоянието в СУРИЧЕ"Д-Р ПЕТЪР БЕРОН"

Няколко са причините, водещи до напускане на ученици от училище. Тези причини обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане.

Рискови фактори са:

- икономически - затруднен достъп до образование поради включване на децата в прехраната на семейството поради безработица и ниски социални доходи;
- семейни – свързани с родителска незаинтересованост, конфликти в отношенията, кризи в семейството, отрицателно въздействие на семейната среда, ниско образование на родителите, домашно насилие, налагане на строги наказания, рискова приятелска среда и др.;
- образователни – трудности при усвояване на учебното съдържание, ниска мотивация, липса на възможности за кариерно ориентиране и консултиране и др.;
- здравословни – при деца със специални образователни потребности в училище, с хронични заболявания;
- етнокултурни – етнокултурно многообразие в българската образователна система.

Анализът на данните за учебната 2022/2023 година за **СУРИЧЕ"Д-Р ПЕТЪР БЕРОН"** във връзка с превенцията за ранно отпадане е следният:

- брой ученици обучавани в училище - 700
- брой ученици със слаби оценки в края на септемврийска поправителна сесия на учебната 2022/2023 г. – няма.
- През учебната 2022/2023 г. в училище няма отпаднали ученици;

Като най-чести причини за допускане на отсъствия по неуважителни причини класните ръководители посочват закъсненията и отсъствията на пътуващите ученици.

2.1. Маркери за идентифициране на дете в риск от отпадане

- Промяна в поведението на ученика – ранни индикации за отпадане като закъснения, отсъствия, проблеми с дисциплината, взаимоотношенията в класа; понижаване на интереса към учебния процес и други (по наблюдение на учители, класен ръководител, съученици, педагогически съветник, родители);
- Наблюдение върху семейството от педагогическите специалисти – нездравословна семейна среда;
- По даден сигнал от други институции – отдел „Закрила на детето“; Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, ДПС и др.;
- Отчитане на традиции, нрави, обичаи на конкретен етнос, към който принадлежи ученика.

III. Подходи за справяне с проблема

- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и непосещаването на училище;
- Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
- Включване на учениците в занимания по интереси;
- Социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин;
- Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители и педагогически съветник със застрашените от отпадане ученици;
- Провеждане на беседи по здравно и гражданско образование в часа на класа от класните ръководители и МКБППМН и Детска педагогическа стая при ОI РПУ - за превенция на зависимости, трафик на хора, БЧК, РЗИ и др.;
- Провеждане на консултации с педагогически съветник или друг помагач професионалист в зависимост от индивидуалните потребности на ученика;
- Организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал, като условия за успешна бъдеща реализация;
- Засилен контрол относно изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане“;
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности, на представители на местната власт и гражданския сектор;
- Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване и нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация;
- Актуализиране на регистър на учениците в риск;
- Актуализиране на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и използването на Дневник на случаите на тормоз и насилие.
- Подпомагане дейността на учителите при работа с деца със СОП;
- Подпомагане работа по проекти, търсене на партньорства;
- Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
- Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност - отбелязване на различни празници и ритуали;
- Използване на интерактивни методи на преподаване;
- Повишаване квалификацията на учителите;
- Подобряване на МТБ;
- Други.

IV. Цели на програмата

Главна цел – Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;

Индикатор за постигане – намаляване на отсъствията по неуважителни причини
➤ Създаване на положителни нагласи към учебния процес.
Индикатор за постигане – успехът на застрашените от отпадане ученици

V. Задачи и дейности на програмата

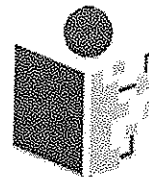
дейности/задачи	отговорник	срок	индикатори
I. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА БЕЗПРИЧИННИТЕ ОТСЪСТВИЯ			
1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, позитивна атмосфера на взаимоотношения и управление. Разработване и изпълнение на политики в училището.			
1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на отсъствията на учениците /електронен дневник, писма/.	ЗДУД, класни ръководители, педагогически съветник	2023/2024	Брой отсъствия Брой преместени ученици
1.2. Представяне на списък с описани в него бележки за извиняване на отсъствията на учениците от класа до Директора: - на всеки три месеца за прогимназиален етап - всеки месец за гимназиален етап	Класни ръководители		
1.3. Дейности на класния ръководител: • Всеки учител в началото на часа задължително вписва в електронния дневника на съответната паралелка отсъстващите ученици. Неспазването на това изискване е основание за административно наказание. • Закъснение на ученик за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие (чл.61, ал.2 от Наредбата за приобщаващото образование). • Класният ръководител, на основание чл.61, ал. 3 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родителя с	Класни ръководители, преподаватели	2023/2024	Брой разработени планове; Брой проведени общи родителски срещи и индивидуални консултации; Брой изнесени беседи

<p>писмо по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родителя възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработва при необходимост план за действие относно ученик, допуснал голям брой отсъствия по неуважителни причини, застрашен от отпадане или второгодник; • Информира дирекция „Социално подпомагане“ за ученици, допуснали повече от 5 /пет/ отсъствия по неуважителни причини в рамките на един месец; • Задължава ученика в срок от 3 дни след завръщане на училище да представи медицинска бележка; • Бележка от спортен клуб или поради участие в друг вид дейности определени в чл.62.ал2 от Наредбата за приобщаващото образование, след потвърждение на родител; • мотивирано писмено заявление от родител до класния ръководител за 3 учебни дни в една учебна година • мотивирано писмено заявление до Директора за 7 учебни дни в една учебна година по уважителни причини; • ксерокопие от разрешение на Директора, подадено за отсъствие на ученика по уважителни причини;	Директор	Целогодишно, при необходимост	Целогодишно
--	----------	-------------------------------	-------------

<ul style="list-style-type: none"> • Своевременно информира родителите за отсъствията и успеха на ученика, за спазване на училищната дисциплина; • Заместник – директорите по УД извършват периодични проверки; Проверките се отразяват в констативни протоколи. • Провежда индивидуални консултации с ученици и техните родители съобразени с техните проблеми; • Провежда в ЧК беседи, в съответствие с плана на класа; • Участие в екипи за обхват. 	<p>Класни ръководители</p> <p>ЗДУД</p> <p>Педагогически специалисти</p>	<p>Целогодишно</p>	
<p>1.3. Създаване на екипи за личностно развитие на ученици.</p>	<p>Директор</p>	<p>Целогодишно</p>	
<p>1.4. Дейности на педагогическия съветник:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Регистър на ученици в риск с превенция за задържането им в училище; • Актуализиране на Дневник за случаите на тормоз и насилие в училище; • Работа в комисии; • Провеждане на беседи в ЧК, свързани с Плана за работа за случаите на тормоз и насилие в училище; • Консултиране на ученици, родители и учители; • Предоставяне на психологическа подкрепа и в електронна среда. 	<p>Педагогически съветник</p>	<p>2023/2024</p>	<p>Брой обхванати ученици спрямо общия брой ученици в училище</p>
<p>1.5. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности. Работа по проекти, национални програми, занимания по интереси и др.</p>	<p>Ръководители на групи</p>	<p>2023/2024</p>	<p>Брой обхванати ученици</p>
<p>2. Повишаване на качеството на образованието, като предпоставка за развитие на личността на всеки ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище.</p>			
<p>2.1. Квалификация на педагогическите</p>	<p>Директор,</p>	<p>Съгласно плана</p>	

специалисти.	учители	за квалификационна ата дейност	
2.2. Иновативност при преподаване на материала чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост;	Главни учители, учители, председатели на МО	Целогодишно	
2.3 Осигуряване на достъп за работа на педагогическите специалисти и учениците до електронни платформи и електронни образователни ресурси за обучението в електронна среда.	Директор, ЗДУД, педагогически специалисти	Целогодишно	
2.4.Анализиране на: <ul style="list-style-type: none"> • резултатите получени от оценяването на входните нива от учителите 2023/2024 г.; • Брой изготвени анализи на изходните равнища, конкурси и ДЗИ, НВО и набелязване на мерки за повишаване на успеваемостта. 	Класни ръководители, преподаватели	Целогодишно	
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за 5 и повече отсъствия по неуважителни причини на ученици;	Определено длъжностно лице за работа с ИСРМ	Всеки месец	
2.6. Изплащане на стипендии.	ЗДУД	През учебната година	
3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП			
3.1. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП - осигуряване на допълнителна подкрепа.	Учители, екип за подкрепа на личностното развие на деца със СОП	2023/2024	Брой разработени Индивидуали програми и планове
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
<ul style="list-style-type: none"> • активно включване на родители в подготовката и провеждането на училищни мероприятия; 	Ръководство, всички педагогически специалисти	Целогодишно	

1.1. Сътрудничество с различни институции - Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ДПС, РЗИ и др.;	Директор, ЗДУД, педагогически съветник	2023/2024	Брой срещи
1.2. Инициативи за подпомагане на ученици в риск – индивидуални и /или групови консултации;	Педагогически съветник	Целогодишно	Брой инициативи
1.3. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на социално слаби деца.	Учители, класни ръководители, педагогически съветник, УУС	Целогодишно	
2. Участие и ангажираност на учениците в живота на класа и училището			
2.1. Актуализиране състава на Ученическия съвет;	Педагогически съветник	29.09.2023	Брой ученици
2.2. Включване на ученици с прояви на агресия, с отсъствия и наложени санкции в провеждането на извънкласни и извънучилищни дейности;	Класни ръководители, учители	2023/2024	Брой ученици
2.3. Организиране на занимания по интереси;	Класни ръководители, учители	09.10.2023	Брой ученици
2.4. Организиране на благотворителни базари, акции в училище.	Училищна общност	2023/2024	

Програмата е разработена от комисия в състав:

Председател: Десислава Петрова

Членове: Деница Евлогиева
Ася Тихомирова
Звезделина Георгиева